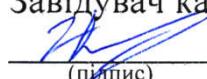

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

**Навчально-науковий інститут dennої освіти
 Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

Вікторія СТРІЛЕЦЬ
(підпись)

«28» 06 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Політичний розвиток та політичні системи країн світу»

освітня програма «Міжнародний бізнес»

спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

галузь знань 29 Міжнародні відносини

ступінь вищої освіти бакалавр

Робоча програма навчальної дисципліни «Політичний розвиток та політичні системи країн світу» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

Протокол від 28 червня 2024 року № 10

Укладачі: Єжелий Ю. О., асистент кафедри міжнародної економіки та
міжнародних економічних відносин

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Міжнародний бізнес» 292 Міжнародні економічні
відносини ступеня бакалавр

Вікторія СТРІЛЕЦЬ
(підпис)
« 28 » 06 2024 року

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Політичний розвиток та політичні системи країн світу»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> – . <i>Постреквізити:</i> міжнародна мікроекономіка, міжнародна макроекономіка, крос-культурні комунікації.
Мова викладання	Українська, англійська
Статус дисципліни – обов'язкова	
Курс/семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Кількість кредитів ЄКТС / кількість модулів	3/2
Денна форма навчання:	
Кількість годин: – загальна кількість: 2 семестр – 90 годин	
- лекції: 16 годин	
- практичні заняття: 20 годин	
- самостійна робота: 54 годин	
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): екзамен	
Заочна форма навчання:	
Кількість годин: – загальна кількість: 2 семестр – 90 годин	
- лекції: 4 годин	
- практичні заняття: 2 годин	
- самостійна робота: 84 годин	
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): екзамен	

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти глибокого розуміння різноманітних політичних процесів, які відбуваються в країнах світу, та їх взаємозв'язку з соціокультурним та історичним контекстом; розвиток аналітичних навичок, необхідних для аналізу та порівняльної оцінки політичних систем різних країн, зокрема їхньої структури, інституцій та механізмів влади; засвоєння здатності виявляти ключові політичні тенденції та динаміку, які визначають розвиток країн, і розуміння впливу цих факторів на суспільство; сприяння формуванню громадянської свідомості та участі, підготовка майбутніх фахівців до адекватного сприйняття політичних подій і прийняття обґрунтованих громадянських рішень; вивчення впливу глобальних подій на політичний розвиток та взаємовідносини між країнами з метою формування у здобувачів вищої освіти розуміння міжнародної політичної арени; розвиток навичок критичного мислення, аналізу та синтезу політичної інформації для досягнення обґрунтованих висновків щодо різних аспектів політичного розвитку.

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища (ПРН04). Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції (ПРН08).</p>	<p>Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК01). Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції (СК01). Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками (СК09).</p>

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні засади світового політичного розвитку

Тема 1. Зародження науки про політику та основні етапи розвитку світової політичної думки

Політика як наука: походження і становлення. Антична політична думка в Греції та Римі: Аристотель, Платон, Цицерон. Середньовічна політична філософія і теорія права: Св. Августин, Томас Аквінський. Політичні теорії Відродження: Нікколо Мак'явеллі, Жан Боден, Томас Гоббс. Просвітницька політична думка: Джон Локк, Вольтер, Жан-Жак Руссо. Розвиток політичних ідей у XIX і XX століттях: Карл Маркс, Фрідріх Енгельс, Джон Стюарт Мілль, Ганс Кельзен, Ганна Арендт. Сучасні підходи до політичної науки та глобалізація політичних думок.

Тема 2. Політична влада і механізми її функціонування

Поняття політичної влади та її сутність. Форми політичної влади: монархія, демократія, тоталітаризм, автократія. Засоби та інструменти здійснення політичної влади: законодавча, виконавча, судова гілки влади. Політичні партії та їх роль у формуванні влади. Вибори як механізм визначення політичної легітимності. Політичні права і свободи громадян. Політична опозиція та її роль у системі влади. Роль ЗМІ та громадськості у контролі за владою. Міжнародна влада та міжнародні організації.

Тема 3. Політична еліта та лідерство

Поняття політичної еліти та її характеристика. Роль політичної еліти у прийнятті та реалізації політичних рішень. Теорії лідерства: трансформаційне, ситуаційне, транзакційне лідерство. Характеристика політичного лідерства на різних рівнях влади: локальне, національне, міжнародне. Особливості лідерства у різних політичних системах: демократичних, авторитарних, тоталітарних. Вплив ЗМІ на формування образу політичних лідерів. Харизма та властивості успішного політичного лідера. Історичні приклади великих політичних лідерів.

Тема 4. Політичні режими світу

Поняття політичного режиму та його класифікація. Демократичні, авторитарні та тоталітарні режими: характеристика та основні відмінності. Історичні та сучасні приклади політичних режимів. Механізми формування і зміни політичного режиму. Політичні конфлікти і кризи в політичних режимах. Вплив політичного режиму на права та свободи громадян. Міжнародна реакція на політичні режими.

Тема 5. Сутність, концепція та прояви демократичного, авторитарного та тоталітарного режимів

Сутність демократії та її основні принципи: права людини, верховенство закону, відповідальність влади перед громадянами. Основні характеристики

демократичного режиму: вибори, свобода слова, громадська активність. Авторитаризм як проміжний політичний режим: обмеження політичних прав і свобод, влада однієї групи або особи. Тоталітаризм як режим тотального контролю над суспільством: репресії, ідеологія, масовий контроль. Порівняльний аналіз демократичних, авторитарних та тоталітарних режимів.

Модуль 2. Різновиди політичних систем країн світу

Тема 6. Політична система та її загальна характеристика

Поняття політичної системи і її складові елементи: влада, політичні інститути, громадяни. Типи політичних систем: парламентська, президентська, монопартійна тощо. Форми державного устрою: монархія, республіка, федерація. Політична опозиція та її роль у системі. Зв'язки між політичною системою та суспільством. Вплив глобалізації на політичні системи.

Тема 7. Держава як головний інститут в політичній системі

Поняття держави та її основні функції: забезпечення правопорядку, захист прав і свобод громадян, зовнішня політика. Складові державної влади: законодавча, виконавча, судова гілки. Система розподілу влади та контроль за нею. Роль держави у регулюванні економіки та соціальної сфери. Публічна служба та державні службовці. Відповіальність держави перед громадянами і міжнародним співтовариством. Поняття суверенітету та його обмеження.

Тема 8. Вибори та виборчі системи

Поняття виборів та їх різновиди: загальні, прямі, секретні. Виборчі системи: мажоритарна, пропорційна, змішана. Роль виборів у формуванні влади та легітимності політичних рішень. Виборчі права та обмеження. Політичні партії та їх участь у виборах. Кампанії та реклама під час виборчих процесів. Маніпуляції та фальсифікація на виборах. Міжнародні спостереження на виборах.

Тема 9. Громадянське суспільство

Сутність громадянського суспільства та його роль у політичній системі. Громадські організації та їх функції. Громадянська активність та її форми: протести, петиції, громадські обговорення. Роль громадського сектору у вирішенні соціальних проблем. Громадська дипломатія та міжнародні громадські організації. Вплив громадянського суспільства на прийняття політичних рішень.

Тема 10. Світова політика. Глобальні проблеми сучасності

Геополітика та міжнародні відносини. Міжнародні організації та їх роль у світовій політиці. Глобальні проблеми: кліматичні зміни, енергетична безпека, боротьба з тероризмом, міграція. Міжнародні конфлікти та шляхи їх вирішення. Глобалізація та її вплив на світову політику. Політичні та економічні блоки та союзи. Міжнародна геополітика в ХХІ столітті.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1 – Тематичний план навчальної дисципліни «Політичний розвиток та політичні системи країн світу» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Теоретичні засади світового політичного розвитку					
Тема 1. Зародження науки про політику та основні етапи розвитку світової політичної думки.	2	Практичне заняття 1. Зародження науки про політику та основні етапи розвитку світової політичної думки. 1. Політична думка Стародавнього Сходу. 2. Політичні вчення античності. 3. Основні риси політичної думки епохи Середньовіччя. 4. Політична думка епохи Відродження. 5. Політичні ідеї Нового часу. 6. Політичні теорії XIX – початку XX ст. 7. Розвиток зарубіжної політології у ХХ ст.	2	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Зародження науки про політику та її історичні корені. 2. Перші політичні теорії та філософи політики. 3. Основні етапи розвитку політичної думки в історії. 4. Вплив подій і революцій на розвиток політичних концепцій. 5. Сучасні тенденції у світовій політичній думці.	4
Тема 2. Політична влада і механізми її функціонування.	2	Практичне заняття 2. Політична влада і механізми її функціонування. 1. Сутність влади: основні теоретичні підходи. 2. Структура політичної влади. 3. Види влади. Специфіка політичної влади. 4. Проблеми легітимності влади.	2	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Поняття політичної влади та її ролі в суспільстві. 2. Органи та інституції, які втілюють політичну владу. 3. Механізми функціонування політичної влади в різних політичних системах. 4. Взаємовідносини між різними гілками влади (виконавчою, законодавчою, судовою). 5. Питання легітимності та демократичного контролю над політичною владою.	4
Тема 3. Політична еліта та лідерство.	-	Практичне заняття 3. Політична еліта та лідерство. 1. Походження політичної еліти і її роль у суспільстві. 2. Політична еліта: структура й системи відбору.	2	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Поняття політичної еліти та її роль у суспільстві. 2. Форми та особливості політичного лідерства. 3. Вплив політичної еліти на прийняття політичних рішень.	8

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		3. Сучасні теорії еліт. 4. Природа й сутність лідерства. 5. Типологія політичного лідерства. 6. Функції політичних лідерів. 7. Сучасні тенденції в розвитку політичного лідерства.		4. Характеристика політичних лідерів у різних історичних періодах. 5. Сучасні виклики перед політичною елітою.	
Тема 4. Політичні режими світу.	2	Практичне заняття 4. Політичні режими світу. 1. Поняття політичного режиму та його компоненти. 2. Основні підходи до розуміння політичного режиму: соціологічний та інституційний. 3. Класифікація політичних режимів та її основні критерії. 4. Структура політичного режиму.	2	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Різновиди політичних режимів: демократія, авторитаризм, тоталітаризм. 2. Історичні приклади різних політичних режимів у світовій історії. 3. Основні риси авторитарних режимів та їх функціонування. 4. Особливості тоталітарних режимів і їх вплив на суспільство. 5. Політичні перетворення і зміни режимів у сучасному світі.	6
Тема 5. Сутність, концепція та прояви демократичного, авторитарного та тоталітарного режимів.	2	Практичне заняття 5. Сутність, концепція та прояви демократичного, авторитарного та тоталітарного режимів. 1. Поняття та історичні витоки демократії. 2. Основні ознаки демократичного політичного режиму. 3. Основні сучасні моделі демократії. 4. Перехідні режими та демократичний транзит. 5. Витоки, історичні форми та типологія авторитарних режимів. 6. Умови функціонування авторитарного режиму.	2	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Основні концепції демократії та їх визначення. 2. Характеристика авторитарного режиму і його особливості. 3. Ознаки тоталітарного режиму та приклади. 4. Порівняння та контраст між різними політичними режимами. 5. Прояви демократії, авторитаризму і тоталітаризму у сучасному світі.	4

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		7. Авторитарні режими сучасності: тенденції до самозбереження. 8. Теоретичні засади тоталітаризму. 9. Умови функціонування тоталітарного режиму. 10. Сучасність та «тоталітарний синдром». Поточна модульна робота.			
Модуль 2. Різновиди політичних систем країн світу					
Тема 6. Політична система та її загальна характеристика.	2	Практичне заняття 6. Політична система та її загальна характеристика. 1. Поняття політичної системи. 2. Структура й функції політичних систем. 3. Типологія політичних систем. 4. Політична система України.	2	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Поняття політичної системи та її складові. 2. Різні типи політичних систем та їх особливості. 3. Вплив політичної системи на функціонування суспільства. 4. Роль політичних інститутів у структурі політичної системи. 5. Зміни в політичних системах та їх вплив на суспільство.	4
Тема 7. Держава як головний інститут в політичній системі.	2	Практичне заняття 7. Держава як головний інститут в політичній системі. 1. Особливості держави як політичної організації. 2. Форми державного правління. 3. Форми державного устрою. 4. Правова держава: сутність і основні принципи. 5. Економічна та соціальна політика держави.	2	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Поняття та роль держави в політичній системі. 2. Функції держави у сучасному суспільстві. 3. Formи державного устрою та їх характеристика. 4. Взаємодія держави з іншими суб'єктами політичної системи. 5. Сучасні виклики та завдання перед державою.	4
Тема 8. Вибори та виборчі системи.	2	Практичне заняття 8. Вибори та виборчі системи. 1. Вибори: поняття, принципи. 2. Типологія виборчих систем.	2	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Поняття виборів і їх роль у політичних системах. 2. Різновиди виборчих систем та їх особливості. 3. Процес проведення виборів і визначення результатів.	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
				4. Вплив виборів на політичний ландшафт і рішення. 5. Проблеми та виклики у проведенні виборів у сучасному світі.	
Тема 9. Громадянське суспільство.	-	Практичне заняття 9. Громадянське суспільство. 1. Поняття, генезис та основні ознаки громадянського суспільства. 2. Передумови виникнення та структура громадянського суспільства. 3. Взаємодія громадянського суспільства та держави. 4. Проблеми становлення громадянського суспільства в Україні.	2	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Поняття громадянського суспільства та його роль у суспільстві. 2. Основні складові громадянського суспільства: громадські організації, ЗМІ, громадяни. 3. Вплив громадянського суспільства на політичні процеси. 4. Проблеми та виклики перед громадянським суспільством у сучасному світі. 5. Приклади успішних ініціатив громадянського суспільства.	8
Тема 10. Світова політика. Глобальні проблеми сучасності.	2	Практичне заняття 10. Світова політика. Глобальні проблеми сучасності. 1. Світова політика як соціальний феномен. 2. Суб'екти світової політики. 3. Світовий політичний процес. 4. Політична глобалістика: предмет, структура, категорії. 5. Політичні аспекти глобальних проблем сучасності. Поточна модульна робота.	2	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Основні аспекти світової політики та її роль у сучасному світі. 2. Глобальні виклики і загрози, що стоять перед світовою політикою. 3. Міжнародні організації та їх роль у розв'язанні світових проблем. 4. Міжнародні конфлікти і шляхи їх розв'язання. 5. Перспективи розвитку світової політики та міжнародних відносин.	6
Разом	16		20		54

Таблиця 4.2 – Тематичний план навчальної дисципліни «Політичний розвиток та політичні системи країн світу» для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Теоретичні засади світового політичного розвитку					
Тема 1. Зародження науки про політику та основні етапи розвитку світової політичної думки.	-	Практичне заняття 1. Зародження науки про політику та основні етапи розвитку світової політичної думки. 1. Політична думка Стародавнього Сходу. 2. Політичні вчення античності. 3. Основні риси політичної думки епохи Середньовіччя. 4. Політична думка епохи Відродження. 5. Політичні ідеї Нового часу. 6. Політичні теорії XIX – початку ХХ ст. 7. Розвиток зарубіжної політології у ХХ ст.		Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 6. Зародження науки про політику та її історичні корені. 7. Перші політичні теорії та філософії політики. 8. Основні етапи розвитку політичної думки в історії. 9. Вплив подій і революцій на розвиток політичних концепцій. 10. Сучасні тенденції у світовій політичній думці.	8
Тема 2. Політична влада і механізми її функціонування.	-	Практичне заняття 2. Політична влада і механізми її функціонування. 1. Сутність влади: основні теоретичні підходи. 2. Структура політичної влади. 3. Види влади. Специфіка політичної влади. 4. Проблеми легітимності влади.	-	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 6. Поняття політичної влади та її ролі в суспільстві. 7. Органи та інституції, які втілюють політичну владу. 8. Механізми функціонування політичної влади в різних політичних системах. 9. Взаємовідносини між різними гілками влади (виконавчою, законодавчою, судовою). 10. Питання легітимності та демократичного контролю над політичною владою.	8
Тема 3. Політична еліта та лідерство.	-	Практичне заняття 3. Політична еліта та лідерство. 1. Походження політичної еліти і її роль у суспільстві. 2. Політична еліта: структура й системи відбору. 3. Сучасні теорії еліт.	-	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 6. Поняття політичної еліти та її роль у суспільстві. 7. Форми та особливості політичного лідерства. 8. Вплив політичної еліти на прийняття політичних рішень. 9. Характеристика політичних лідерів у різних	8

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		4. Природа й сутність лідерства. 5. Типологія політичного лідерства. 6. Функції політичних лідерів. 7. Сучасні тенденції в розвитку політичного лідерства.		історичних періодах. 10. Сучасні виклики перед політичною елітою.	
Тема 4. Політичні режими світу.	2	Практичне заняття 4. Політичні режими світу. 1. Поняття політичного режиму та його компоненти. 2. Основні підходи до розуміння політичного режиму: соціологічний та інституційний. 3. Класифікація політичних режимів та її основні критерії. 4. Структура політичного режиму.	-	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 6. Різновиди політичних режимів: демократія, авторитаризм, тоталітаризм. 7. Історичні приклади різних політичних режимів у світовій історії. 8. Основні риси авторитарних режимів та їх функціонування. 9. Особливості тоталітарних режимів і їх вплив на суспільство. 10. Політичні перетворення і зміни режимів у сучасному світі.	10
Тема 5. Сутність, концепція та прояви демократичного, авторитарного та тоталітарного режимів.	-	Практичне заняття 5. Сутність, концепція та прояви демократичного, авторитарного та тоталітарного режимів. 1. Поняття та історичні витоки демократії. 2. Основні ознаки демократичного політичного режиму. 3. Основні сучасні моделі демократії. 4. Перехідні режими та демократичний транзит. 5. Витоки, історичні форми та типологія авторитарних режимів. 6. Умови функціонування авторитарного режиму. 7. Авторитарні режими сучасності: тенденції до	-	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 6. Основні концепції демократії та їх визначення. 7. Характеристика авторитарного режиму і його особливості. 8. Ознаки тоталітарного режиму та приклади. 9. Порівняння та контраст між різними політичними режимами. 10. Прояви демократії, авторитаризму і тоталітаризму у сучасному світі.	8

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		самозбереження. 8. Теоретичні засади тоталітаризму. 9. Умови функціонування тоталітарного режиму. 10. Сучасність та «тоталітарний синдром». Поточна модульна робота.			
Модуль 2. Різновиди політичних систем країн світу					
Тема 6. Політична система та її загальна характеристика.	2	Практичне заняття 6. Політична система та її загальна характеристика. 1. Поняття політичної системи. 2. Структура й функції політичних систем. 3. Типологія політичних систем. 4. Політична система України.	2	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 6. Поняття політичної системи та її складові. 7. Різні типи політичних систем та їх особливості. 8. Вплив політичної системи на функціонування суспільства. 9. Роль політичних інститутів у структурі політичної системи. 10. Зміни в політичних системах та їх вплив на суспільство.	10
Тема 7. Держава як головний інститут політичній системи.	-	Практичне заняття 7. Держава як головний інститут в політичній системі. 1. Особливості держави як політичної організації. 2. Форми державного правління. 3. Форми державного устрою. 4. Правова держава: сутність і основні принципи. 5. Економічна та соціальна політика держави.	-	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 6. Поняття та роль держави в політичній системі. 7. Функції держави у сучасному суспільстві. 8. Форми державного устрою та їх характеристика. 9. Взаємодія держави з іншими суб'єктами політичної системи. 10. Сучасні виклики та завдання перед державою.	8
Тема 8. Вибори та виборчі системи.	-	Практичне заняття 8. Вибори та виборчі системи. 1. Вибори: поняття, принципи. 2. Типологія виборчих систем.	-	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 6. Поняття виборів і їх роль у політичних системах. 7. Різновиди виборчих систем та їх особливості. 8. Процес проведення виборів і визначення результатів. 9. Вплив виборів на політичний ландшафт і рішення.	8

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
				10. Проблеми та виклики у проведенні виборів у сучасному світі.	
Тема 9. Громадянське суспільство.	-	Практичне заняття 9. Громадянське суспільство. 1. Поняття, генезис та основні ознаки громадянського суспільства. 2. Передумови виникнення та структура громадянського суспільства. 3. Взаємодія громадянського суспільства та держави. 4. Проблеми становлення громадянського суспільства в Україні.	-	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 6. Поняття громадянського суспільства та його роль у суспільстві. 7. Основні складові громадянського суспільства: громадські організації, ЗМІ, громадяни. 8. Вплив громадянського суспільства на політичні процеси. 9. Проблеми та виклики перед громадянським суспільством у сучасному світі. 10. Приклади успішних ініціатив громадянського суспільства.	8
Тема 10. Світова політика. Глобальні проблеми сучасності.	-	Практичне заняття 10. Світова політика. Глобальні проблеми сучасності. 1. Світова політика як соціальний феномен. 2. Суб'єкти світової політики. 3. Світовий політичний процес. 4. Політична глобалістика: предмет, структура, категорії. 5. Політичні аспекти глобальних проблем сучасності. Поточна модульна робота.	-	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 6. Основні аспекти світової політики та її роль у сучасному світі. 7. Глобальні виклики і загрози, що стоять перед світовою політикою. 8. Міжнародні організації та їх роль у розв'язанні світових проблем. 9. Міжнародні конфлікти і шляхи їх розв'язання. 10. Перспективи розвитку світової політики та міжнародних відносин.	8
Разом	4		2		84

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5.1 – Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): тестування (20 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 2 (теми 6-10): тестування (20 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100

Примітка: за додаткові види навчальних робіт здобувач вищої освіти може отримати додаткові 10 балів (за наукову діяльність, участь у Всеукраїнській олімпіаді тощо), що додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 5.2 – Перелік активностей для отримання додаткових балів

Види робіт	Максимальна кількість балів
Участь у студентському науковому гуртку «Глобус»	5
Участь у наукових студентських конференціях	10
Підготовка наукового проекту	10

Примітка: додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, яка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 5.3 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

1. Аджемоглу Д., Робінсон Дж. Чому нації занепадають? Походження влади, багатства та бідності. К. : Наш Формат, 2022. 440 с.
2. Бандера С., Ленкавський С. Перспективи Української Революції. К. : Наш Формат, 2021. 664 с.
3. Баранівський В. Ф. Політологія: підручник. Нац. акад. упр. Київ : НАУ, 2016. 235 с.
4. Бернейс Е. Пропаганда. К. : Сварог, 2023. 128 с.
5. Бойко О. Д. Політичне маніпулювання: навч. посіб. К. : Академвидав, 2010. 432 с.
6. Бурдяк В. І., Ротар Н. Ю. Політична культура, ідеологія, психологія : навч. посіб. Чернівці : Рута, 2006. 104 с.
7. Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю. Політологія: підручник. К. : Центр учебової літератури, 2022. 348 с.
8. Гантінгтон С. Політичний порядок у мінливих суспільствах. К. : Наш Формат, 2020. 448 с.
9. Гелей С. Д., Рутар С. М. Політологія : навчальний посібн. 9-те вид., переробл. і доп. Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. 370 с.
10. Герасимчук З. В., Лютак О. М.. Регіональна політика транскордонного співробітництва: механізм формування та реалізації: монографія. Луцьк : Надстир'я, 2010. 186 с.
11. Гольцов А. Геополітика та політична географія. К. : Центр учебової літератури, 2023. 416 с.
12. Горбач О. Н., Демчишак Р. Б. Політологія : навч. посіб. 3-те вид., допов. та перероб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. 259 с
13. Історія політичної думки: підручник: у 2-х т. за заг. ред. Н. М. Хоми ; [Т. В. Андрушенко, О. В. Бабкіна, І. Ю. Вільчинська та ін.]; 2-е вид., перероб. і доп. Львів : «Новий Світ–2000», 2017. Т.1.: Від зародження до початку ХХ ст. 404 с.
14. Історія політичної думки: підручник: у 2-х т. за заг. ред. Н. М. Хоми ; [Т. В. Андрушenko, О. В. Бабкіна, І. Ю. Вільчинська та ін.]; 2-е вид., перероб. і доп. Львів : «Новий Світ–2000», 2017. Т.2.: ХХ – початок ХХІ ст. 598 с.
15. Кирилюк Ф., Мельник В., Батрименко О. Історія зарубіжних політичних вчень. К. : Центр учебової літератури, 2023. 208 с.
16. Кириченко В. М. Політичні системи світу. Кредитно-модульний курс. К. : Центр учебової літератури, 2023. 218 с.
17. Корсунський С. Як нації відновлюються: досвід Східної Азії. Харків : Vivat, 2023. 192 с.
18. Мальцева О. В., Марінова Г. М. Політологія : навч. посіб. Держ. ВНЗ «Приазов. держ. техн. ун-т». Маріуполь : ПДТУ, 2015. 159 с.
19. Муляр В. І., Загурська-Антонюк В. Ф., Панасюк Н. В. Політологія : навч.-метод. посіб. Житомир : Волинь, 2015. 154 с.
20. Недбай В. В. Світова політика сучасності : навчальний посібн. Миколаїв : Швець В. Д., 2015. 240 с.

21. Платон Держава. К. : Markobook, 2021. 336 с.
22. Політологія: підручник, за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2018. 460 с.
23. Романюк А.С. Історія західних політичних вчень : Політичні доктрини ХХ-початку ХХІ ст. : Навч. посіб. Рекомендовано МОН / А. С. Романюк. К. : Знання, 2011. 255 с.
24. Скрипникова Л., Тутік Л., Гринчак М. Політологія. Навчальний посібник. К. : Центр учебової літератури, 2023. 272 с.
25. Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток (соціально-політичні, соціально-економічні, соціально-антропологічні виміри) : навч. посіб., [уклад.] Соснін О. В., Воронкова В. Г., Постол О. Є. Київ : Центр навч. літ., 2015. 554 с.
26. Шидловський А. Весь світ – Ринок, а люди в ньому – товар. К. : Самміт-Книга, 2022. 128 с.
27. Юхименко П., Сокольська Т. Глобалізація та політика національної безпеки. К. : Центр учебової літератури, 2023. 408 с.
28. Yezhelyi Yu. Democracy and Development: Interconnection of Political Regimes and Socio-Economic Progress. Актуальні проблеми та перспективи розвитку фундаментальних, прикладних, загальнотехнічних та безпекових наук: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, Київ, 21 червня 2023 р. Київ: УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. С. 119-122.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office; Moodle; Canva; Google Drive.